

Όταν επιστρέφεις από ένα πρόγραμμα Erasmus+, είναι εύκολο να μιλήσεις για τις δραστηριότητες που έκανες, τα workshops που παρακολούθησες και τους ανθρώπους που γνώρισες. Όμως, για εμάς, το ConnectYON Makers δεν ήταν μόνο όλα αυτά. Ήταν κυρίως μια εμπειρία σύνδεσης.

Σύνδεση με τον εαυτό μας, με τη φύση και, πάνω απ' όλα, με τους ανθρώπους γύρω μας.

Μέσα από non-formal education, coaching, role-play, βιωματικές δραστηριότητες και πολλές στιγμές reflection και debriefing, βρεθήκαμε αρκετές φορές έξω από τη ζώνη άνεσής μας. Δεν υπήρχε πάντα μια συγκεκριμένη σωστή απάντηση ή ένας συγκεκριμένος τρόπος να συμμετέχουμε. Ο καθένας είχε χώρο να ακολουθήσει το δικό του learning path, να παρατηρήσει, να δοκιμάσει, να κάνει λάθος, να μοιραστεί και τελικά να κρατήσει αυτό που είχε πραγματική σημασία για τον ίδιο.

Και κάπου εκεί αρχίσαμε να καταλαβαίνουμε πόσο σημαντική είναι η σύνδεση για τη μάθηση.

Η σύνδεση με τη φύση

Ένα από τα πιο δυνατά κομμάτια της εμπειρίας μας ήταν η επαφή με τη φύση. Για λίγο αφήσαμε πίσω την εικόνα της αίθουσας, των θρανίων και του προγράμματος και απλώς παρατηρήσαμε. Περπατήσαμε, ακούσαμε, αγγίξαμε, κοιτάξαμε γύρω μας και αφήσαμε το περιβάλλον να γίνει μέρος της μαθησιακής διαδικασίας.

Μπορεί να ακούγεται απλό, αλλά μέσα στην καθημερινότητά μας δεν είναι πάντα εύκολο να σταματήσουμε και να παρατηρήσουμε.

Αυτό μας έκανε να σκεφτούμε και τα παιδιά με τα οποία δουλεύουμε. Πόσο διαφορετικά μπορεί να νιώσει ένα παιδί όταν η μάθηση δεν περιορίζεται στους τέσσερις τοίχους μιας τάξης; Η φύση μπορεί να γίνει ένας χώρος ηρεμίας, παρατήρησης, εξερεύνησης και συνεργασίας.

Δεν χρειάζεται να έχουμε ένα δάσος δίπλα στο σχολείο. Μπορεί να είναι η αυλή, ένα πάρκο, ένα δέντρο, ένας ήχος, ένα φύλλο ή ακόμη και λίγα λεπτά έξω από την τάξη.

Μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τη φύση για να μάθουμε, αλλά και για να μάθουμε τα παιδιά να παρατηρούν. Να τους δώσουμε χρόνο να ανακαλύψουν χωρίς να τους λέμε από πριν τι ακριβώς πρέπει να δουν. Να δημιουργήσουμε δραστηριότητες όπου θα συνεργαστούν, θα κινηθούν, θα εξερευνήσουν και θα μοιραστούν αυτό που παρατήρησαν.

Η σύνδεση με τους άλλους

Ίσως όμως το πιο σημαντικό πράγμα που πήραμε από το πρόγραμμα ήταν οι σχέσεις που δημιουργήθηκαν.

Μπήκαμε σε έναν χώρο με ανθρώπους διαφορετικών χωρών, γλωσσών, ηλικιών, χαρακτήρων και εμπειριών. Στην αρχή ήμασταν απλώς μια ομάδα ανθρώπων που δεν γνωριζόταν. Μέσα από τις δραστηριότητες, τα παιχνίδια, τις συζητήσεις, τα λάθη, τα γέλια και τις πιο προσωπικές στιγμές, δημιουργήθηκε κάτι πολύ περισσότερο.

Δημιουργήθηκε εμπιστοσύνη.

Και αυτό μας έκανε να σκεφτούμε πόσο σημαντικό είναι να υπάρχει κάτι αντίστοιχο και μέσα σε μια σχολική τάξη.

Ένας υγιής εκπαιδευτικός χώρος δεν είναι μόνο ένας χώρος όπου τα παιδιά νιώθουν ότι μπορούν να μάθουν. Είναι ένας χώρος όπου νιώθουν ότι μπορούν να είναι ο εαυτός τους, να κάνουν λάθος χωρίς να φοβούνται, να εκφράσουν αυτό που σκέφτονται και να αισθάνονται ότι ακούγονται.

Αυτό δεν δημιουργείται μόνο μέσα από κανόνες. Δημιουργείται μέσα από τη σχέση.

Τι μπορούμε να πάρουμε μαζί μας στην τάξη;

Αυτό ήταν ίσως το πιο ενδιαφέρον ερώτημα που μας έμεινε μετά το πρόγραμμα: **Πώς μεταφέρουμε όλα αυτά στα παιδιά;**

Δεν μπορούμε και δεν χρειάζεται να αντιγράψουμε τις δραστηριότητες που κάναμε. Μπορούμε όμως να κρατήσουμε τη φιλοσοφία τους.

Να δίνουμε στα παιδιά περισσότερες ευκαιρίες να συνεργάζονται και όχι μόνο να ανταγωνίζονται.

Να αφήνουμε χώρο για συζήτηση μετά από μια δραστηριότητα και να ρωτάμε όχι μόνο «τι μάθαμε;», αλλά και «πώς νιώσαμε;», «τι μας δυσκόλεψε;», «πώς συνεργαστήκαμε;».

Να χρησιμοποιούμε τη φύση ως έναν ακόμη χώρο μάθησης.

Να δίνουμε στα παιδιά διαφορετικούς τρόπους για να εκφραστούν, γιατί δεν έχουν όλοι τον ίδιο τρόπο επικοινωνίας.

Να παρατηρούμε περισσότερο και να μιλάμε λιγότερο όταν χρειάζεται.

Και κυρίως, να θυμόμαστε ότι η επικοινωνία δεν γίνεται μόνο με τις λέξεις.

Ένα βλέμμα, μια κίνηση, ο τρόπος που στεκόμαστε απέναντι σε ένα παιδί, το αν θα σκύψουμε στο ύψος του, το αν θα του δώσουμε λίγο χρόνο πριν απαντήσει, ακόμη και η σιωπή μας, μπορούν να επικοινωνήσουν ασφάλεια ή πίεση.

Ως εκπαιδευτικοί, πολλές φορές έχουμε την ανάγκη να εξηγήσουμε, να διορθώσουμε και να καθοδηγήσουμε. Το πρόγραμμα μάς θύμισε τη σημασία του να παρατηρούμε πρώτα.

Ένας διαφορετικός τρόπος να βλέπουμε την τάξη

Ίσως τελικά το μεγαλύτερο μάθημα του ConnectYON Makers δεν ήταν κάποια συγκεκριμένη τεχνική ή δραστηριότητα. Ήταν ένας διαφορετικός τρόπος να βλέπουμε τη μάθηση.

Να βλέπουμε το παιδί όχι μόνο ως μαθητή που πρέπει να μάθει κάτι, αλλά ως έναν άνθρωπο που χρειάζεται να συνδεθεί, να εκφραστεί, να δοκιμάσει, να αποτύχει, να ξαναπροσπαθήσει και να αισθανθεί ότι ανήκει.

Θέλουμε, λοιπόν, να πάρουμε μαζί μας στην τάξη αυτή την αίσθηση που δημιουργήθηκε μέσα στο πρόγραμμα: περισσότερη σύνδεση, περισσότερη εμπιστοσύνη, περισσότερη επαφή με τη φύση και περισσότερος χώρος για τον κάθε άνθρωπο να ακολουθήσει τον δικό του δρόμο.

Γιατί πιστεύουμε ότι ένα πραγματικά υγιές εκπαιδευτικό περιβάλλον δεν είναι αυτό στο οποίο όλα τα παιδιά κάνουν ακριβώς το ίδιο πράγμα.

Είναι αυτό στο οποίο κάθε παιδί αισθάνεται ότι έχει χώρο να είναι ο εαυτός του, να συνδεθεί με τους άλλους και να μάθει με τον δικό του τρόπο.

Και αυτό είναι ίσως το πιο σημαντικό πράγμα που θέλουμε να φέρουμε πίσω μαζί μας από το ConnectYON Makers.

